

Tidlig og samordnet innsats for barn og unge

Godt tverrsektorielt samarbeid for barn og unge

Det tas mange gode grep innenfor de enkelte tjenestene, men det er ofte i grenseflatene mellom tjenestene at blindsonene oppstår. Godt tverrsektorielt samarbeid for og med barn og unge i utsatte situasjoner må understøttes av nasjonal tverrsektoriell samordning.

- Utvikle en felles strategi for en helhetlig nasjonal oppvekstpolitikk i samarbeid med kommunesektoren, som blant annet omfatter å vri den offentlige ressursbruken fra reparasjon til forebygging.
- Gi kommunene økonomisk handlingsrom til å håndtere økte kostnader i overgangsperioden fra reparasjon til forebygging.
- Fremme god psykisk helse på tvers av sektorer og legge til rette for at kommunene både kan utvikle lavterskeltilbud og sikre tilgang til helsestasjon og skolehelsetjeneste for ungdom på tidspunkt hvor de har mulighet til å oppsøke tjenesten.

Barnevernreform – kommunenes helhetlige ansvar for barn og unge

Kommunene skal ha gode rammer for økt ansvar på barnevernfeltet og for et mer helhetlig ansvar for barns oppvekst. Da må det også gis god faglig støtte og kompetanseheving.

- Forbedre kostnadsnøkkelen på barnevernområdet og sørge for en varig økonomisk sikringsordning for kommuner med høye barnevernsutgifter.
- Bedre de økonomiske rammevilkårene for fosterhjem for å gjøre det lettere å rekruttere og beholde gode hjem.
- Sørge for at statens institusjoner er differensierte nok til å ivareta barns ulike behov.
- Tilrettelegge for god kompetanseoverføring fra stat til kommune.
- Sørge for at ny barnevernslov gir kommunesektoren handlingsrom, politisk og faglig selvbestemmelse og ressurser til å utvikle et barnevern i samhandling med andre, som bidrar til at barn får den omsorg, trygghet og kjærlighet som alle barn har rett til å få.

Utdanning for alle – et lokalt ansvar og mulighetsrom

Kommuner og fylkeskommuner skal gi alle barn og unge en mulighet til å lære og utvikle seg i barnehage, grunnskole og i videregående opplæring. Dette er universelle arenaer hvor tilnærmet alle barn og unge deltar og har tilhørighet i lek og læringsfellesskap. Tiltak settes inn tidlig i barns liv eller når behov oppstår.

- Sikre et finansieringssystem for private barnehager som muliggjør helhetlig lokalpolitisk styring av sektoren og at det kan stilles likeverdige krav.
- Gi kommunene juridisk handlingsrom til å ivareta sitt helhetlige ansvar for et likeverdig kvalitativt barnehagetilbud til alle barn i kommunen, uavhengig av eier.
- Sørge for at arbeidet med ny opplæringslov bidrar til at skolene får mer tid til undervisning og oppfølging av elever framfor å måtte bruke tid til dokumentasjon og rapportering som følge av lovfesting/-regulering av rettigheter og plikter.
- Gi elever, lærere og skoleledere tillit, ro, tid og støtte til å jobbe fram ny praksis i lys av nytt læreplanverk (Fagfornyelsen) som skal bidra til bl.a. en mer praktisk og relevant skolehverdag.

- Gjennomføre fullføringsreformen og sikre at utdanningen møter fremtidens behov slik at alle elever får muligheten til å komme ut i arbeid eller videre studier.
- Styrke arbeidet mot mobbing ved å støtte lokale partnerskap som har rom for å velge ulike tiltak og verktøy basert på lokale behov.

Relevant kompetanse for barn og unge

Kommunene og fylkeskommunene må ha handlingsrom til selv å velge hvilken kompetanse det er behov for å avgjøre på hvilken måte denne kompetansen bør organiseres i dialog med de tillitsvalgte slik at den kommer alle barn og unge til gode. Statlige vedtatte bemanningsnormer og øremerkede tilskudd innskrenker det lokale handlingsrommet. Partssamarbeid må prioriteres lokalt og nasjonalt.

- Utvikle desentraliserte grunn-, etter- og videreutdanningstilbud og sikre riktig utdanningskapasitet og dimensjonering slik at kommunale tjenester for barn og unge har tilgang til relevant kompetanse.
- Legge til rette for kompetanseutvikling på tvers av tjenestene, og at tverrfaglig kompetanse inngår i utdanningene.

Kvalitet, innovasjon og tillit

For å finne treffsikre løsninger basert på barn og unges behov er det avgjørende med økt innovasjonstakt i oppvekstsektoren. Etablering av forsøk og eksperimentering på tvers av sektorer og nivå kan bidra til å finne fremtidens løsninger. Aktiv deltakelse fra barn og unge er avgjørende for å lykkes i dette arbeidet.

- Gi kommunene tillit og handlingsrom til å jobbe med innovative løsninger og kvalitetsutvikling i egne tjenester sammen med både barn, unge og deres familier, ansatte, tillitsvalgte, frivilligheten og andre relevante aktører.
- Prioritere partsamarbeid både lokalt og nasjonalt.
- Øke forskning om oppvekst i tråd med anbefalingene fra bu21 i samarbeid med kommunesektoren.